

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. syyskuuta 2017
(OR. en)

12202/17

COMPET 608
IND 213
MI 628

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	13. syyskuuta 2017
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 479 final
Asia:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestäväan teollisuuteen – Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 479 final.

Liite: COM(2017) 479 final

Bryssel 13.9.2017
COM(2017) 479 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA EUROOPAN
INVESTOINTIPANKILLE**

**Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestävään teollisuuteen
Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia**

1. Euroopan teollisuus uuteen teolliseen aikakauteen

Teollisuus on keskeinen tuottavuuden ja innovoinnin moottori, ja siksi se on aina ollut Euroopan vaurauden kulmakivi. Vaikka voimme luottaa vahvaan teolliseen perustaamme, jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja ennen kaikkea teollisuuden itsensä on tehtävä kovasti työtä, jotta Eurooppa kykenee säilyttämään teollisen johtoasemansa ja vahvistamaan sitä globalisaation, kestävyyshaasteiden ja nopeiden teknologisten muutosten aikakautena.

Puheenjohtaja Junckerin poliittisissa suuntaviivoissa korostettiin vahvan ja suorituskykyisen teollisuuden tärkeyttä Euroopan talouden tulevaisuudelle sekä tarvetta nostaa teollisuuden osuus EU:n bruttokansantuotteesta takaisin 20 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Teollisuus tarjoaa suoraan 36 miljoonaa työpaikkaa¹ ja pitää osaltaan yllä kansalaistemme korkeaa elintasoa. Euroopan maailmanlaajuinen johtoasema ja kansainvälinen merkitys tukeutuu keskeisesti teollisuuteemme. Myös Euroopan parlamentin puhemies on aivan äskettäin muistuttanut, että Euroopan teollisen perustan on oltava politiikkojemme keskiössä.²

Eurooppa on maailman ykkönen monilla teollisuudenaloilla, erityisesti vähähiilisissä, pitkälle kehitetyissä ja suuren lisäarvon sisältävissä tuotteissa ja palveluissa. Se, että tähän on päästy, on perustunut suuriin sisämarkkinoihin ja niiden 500 miljoonaan kuluttajaan, vahvoihin arvoketjuihin, ammattitaitoiseen ja lahjakkaaseen työvoimaan ja maailmanluokan tieteelliseen perustaan. Tarvitaan kuitenkin kovaa työtä, jotta kykenemme vastaamaan uuden teollisen aikakauden haasteisiin ja hyödyntämään sen valtavat mahdollisuudet.³

Uuden teollisen aikakauden tunnusmerkkejä ovat talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kiihtyvä muutos sekä teknologiset läpimurrot sellaisilla aloilla kuin robotiikka, esineiden internet, tekoäly, energijärjestelmät ja biotalous. Tietotekniikan mahdollistama automaatio muuttaa perinteisiä valmistusprosesseja ja työn luonnetta. Teollisuus yhdentyy entistä tiiviimmin globaaleiksi arvoketjuiksi, joissa on vahvat palvelukomponentit. Uudet liiketoimintamallit sekoittavat perinteisiä markkinoita.

Itse innovointi ja arvonmuodostus muuttuvat perusteellisesti, sillä uuden sukupolven kuluttajat odottavat tuotteiden yhteiskehittelyä ja niiden liitettävyyttä verkkoihin sekä tuotteiden suorituskyvyn mittaamista reaaliaikaisesti. Tämä hämärtää myös eroa tuotteiden valmistuksen ja palvelujen välillä. Tiedosta tulee uusi kilpailukykyä määrittelevä tekijä maailmassamme, jossa kaikki on yhteydessä toisiinsa. Ja kun luonnonvaroista on yhä suurempi puute ja ilmastonmuutoksesta tulee yhä konkreettisempaa todellisuutta, kestävien tuotteiden kysyntä ja kierrätyskulutus kasvavat räjähdysmäisesti.

Nämä suuntaukset ovat todellisia ja peruuttamattomia, ja teollisuus on alkanut tarttua niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. EU:n teollisuus on onnistunut kääntämään kehityksen, jossa sen osuus vientimarkkinoista ja talouden kokonaislisäarvosta jatkuvasti pienenee. EU:n

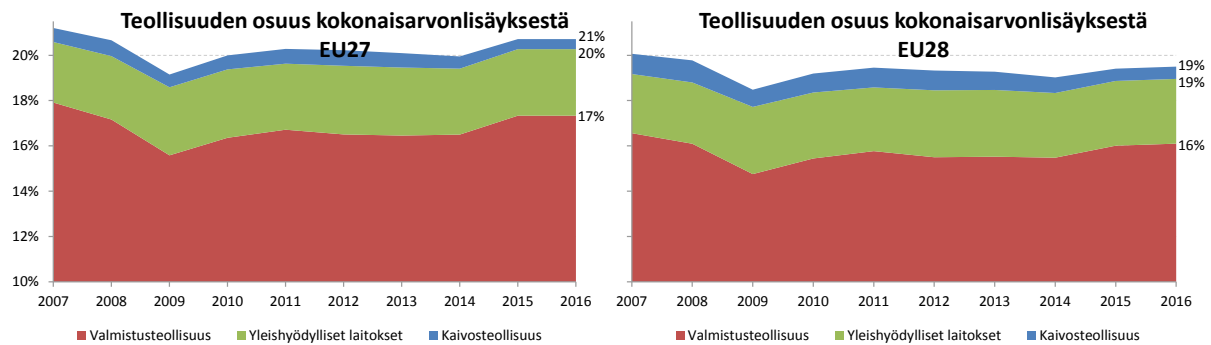
---

¹ Näihin lukuihin sisältyvät valmistus- ja kaivosteollisuus sekä yleishyödylliset laitokset. Lukuihin eivät sisälly yrityspalvelut ja rakentaminen. Ne ovat kuitenkin tiiviissä yhteydessä EU:n teollisuuteen etenkin arvoketjujen ja palvelullistamisen merkityksen kasvaessa.

² <http://www.europarl.europa.eu/the-president/en-fi/newsroom/euroopan-parlamentin-puhemiehen-antonio-tajanin-puhe-eurooppa-neuvoston-kokouksessa-22-kes%C3%A4kuuta-2017>.

³ Ks. Euroopan komission pohdinta-asiakirja globalisaation hallinnasta, COM(2017) 240 final.

vientimarkkinaosuudet kasvavat vähitellen tavaroiden osalta ja pysyvät vakaina palvelujen osalta. EU27-maiden⁴ teollisuuden bruttoarvonlisäys on kasvanut 6,4 prosenttia ja EU28-maiden 4,7 prosenttia vuosien 2009–2016 välisenä aikana. Valmistusteollisuuden ja kaivosteollisuudesta ja yleishyödyllisistä laitoksista peräisin olevien valmistusteollisuuspanosten osuus kokonaisarvonlisäyksestä oli 21 prosenttia EU27-maissa vuonna 2016 (EU28-maiden vastaava luku oli 19 %).⁵ EU27-maiden pelkän valmistusteollisuuden arvonlisäys on kasvanut reaalisesti 25 prosenttia vuodesta 2009 (EU28-maissa 23 %). EU27-maiden valmistusteollisuuden osuus taloudesta on samana aikana kasvanut 15,5 prosentista 17,1 prosenttiin, ja EU28-maiden vastaava osuus on kasvanut 14,7 prosentista 16,1 prosenttiin.

Lähde: Eurostat⁶

Teollisuuden työpaikat eivät enää vähene vaan lisääntyvät. Teollisuuden työpaikkojen määrä laski EU27-maissa 1,8 miljoonalla (5,4 %) vuosina 2009–2013, mutta vuodesta 2013 lähtien teollisuudessa on luotu nettomääräisesti yli 1,5 miljoonaa uutta työpaikkaa. Valmistusteollisuudessa työpaikkojen määrä on kasvanut vieläkin nopeammin, pääasiassa paremmin palkatuissa insinööri-, esimies- ja korkeaa ammattitaitoa vaativissa tehtävissä.⁷ Teollisuuden arvonlisäyksen ja työpaikkojen kasvu näkyy myös työn tuottavuudessa, joka on kasvanut EU:n teollisuudessa vuosittain keskimäärin 2,7 prosenttia vuosina 2009–2016. Työn tuottavuuden kasvu on ollut suotuisaa EU:ssa verrattuna muihin suuriin talouksiin, sillä vuosina 2009–2015 kasvu esimerkiksi Yhdysvalloissa oli vuosittain keskimäärin 0,7 prosenttia, Japanissa 3,4 prosenttia ja Etelä-Koreassa 2,3 prosenttia.⁸

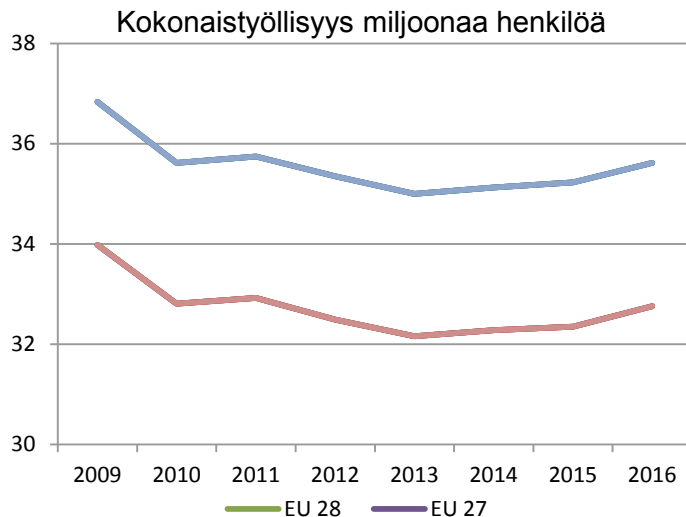
⁴ Viittaukset EU27-maihin merkitsevät kaikkialla tekstissä Euroopan unionia ilman Yhdistynyttä kuningaskuntaa.

⁵ Kuten edellä (alaviite 1), nämä luvut eivät sisällä yrityspalveluja ja rakentamista.

⁶ Vuoden 2016 luvut ovat alustavia.

⁷ European Jobs Monitor 2017.

⁸ OECD:n tiedot, jotka perustuvat palkattujen henkilöiden lukumäärään.

Lähde: Eurostat.

Meidän on oltava valmiita reagoimaan arvoketjujen muutoksiin, kestävyysshaasteisiin ja maailmanlaajuisen kysynnän kehitykseen, ja meidän on poistettava jäljellä olevat rakenteelliset heikkoudet liiketoimintaympäristössämme. Pk-yritykset ovat erityisen haavoittuvia. Monilla ihmisillä ei edelleenkään ole tulevaisuuden teollisuudessa tarvittavia taitoja, kuten digitaalisia perustaitoja. Teknologian eturivissä tuottavuus kasvaa koko ajan nopeammin kuin jälkijunassa tulevilla, mistä aiheutuva kuilu heikentää potentiaalista kasvua, taloudellista ja sosiaalista lähentymistä sekä alueellista yhteenkuuluvuutta. Euroopan kilpailijat investoivat voimakkaasti teollisuutensa kehittämiseen, kun taas EU:n investointiaste ei ole vielä saavuttanut historiallista keskiarvoaan.⁹ Samaan aikaan EU:n innovaatiokuilu eräisiin muihin maihin¹⁰ nähden kasvaa, ja sellaiset keskeiset taloudelliset toimijat kuin Kiina ovat alkaneet kilpailla suuren lisäarvon tuotesegmenteillä eli juuri siellä, missä Eurooppa on parhaimmillaan.

Meidän on edellä mainituista syistä vahvistettava EU:n teollisuuden valmiuksia jatkuvaan sopeutumiseen ja innovointiin. Siksi on edistettävä investointeja uusiin teknologioihin ja hallittava muutokset, jotka johtuvat kasvavasta digitalisoinnista sekä siirtymisestä vähähiiliseen ja enemmän kierrättävään talouteen. Myös yritysten on tehtävä osansa ja saatettava teknologiaperustansa ajan tasalle. Niiden on varmistettava liiketoimintamallinsa toimivuus myös tulevaisuudessa, otettava kestävä kehityksen periaatteet osaksi kaikkea toimintaansa ja ryhdyttävä innovoimaan tarmokkaasti.

Teollisuuden muutos tarjoaa valtavia mahdollisuuksia, mutta jos niitä halutaan hyödyntää, on tehtävä suuria investointeja edistyneisiin valmistusmenetelmiin, osaaviin ja kyvykkäisiin ihmisiin sekä aineettomiin hyödykkeisiin, kuten tutkimukseen ja innovointiin. Nopeutettu muutos edellyttää myös paremmin toimivia sisämarkkinoita. Teknologian osoittaessa tietä nykyaikainen teollisuuspolitiikka voi antaa uutta pontta EU:n alueille ja vahvistaa niiden kykyä sopeutua muutuvaan globaaliin toimintaympäristöön.

2. Euroopan teollisuudesta vahvempi

⁹ Vuosina 1996–2007 keskimääräinen investointiaste oli 21,4 prosenttia.

¹⁰ Kuten Etelä-Korea ja Japani. Ks. Euroopan innovaatioiden tulostaulu 2017.

Työpaikkojen luominen ja kasvu innovoinnin ja investointien kautta on ollut keskeisessä asemassa komission tärkeimmissä aloitteissa, erityisesti Euroopan investointiohjelmassa, sisämarkkinastrategiassa, pääomamarkkinaunionissa, digitaalisten sisämarkkinoiden strategiassa ja Euroopan uudessa osaamisohjelmassa.¹¹ Myös energiaunionin luominen sekä siihen liittyvä kunnianhimoinen, tulevaisuuteen suuntautuva ilmastonmuutospolitiikka, kiertotalouden toimintasuunnitelma sekä unionin johtoasema vuoden 2030 kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa lisäävät kilpailukykyä ja edistävät kestävä kasvua.¹² Horisontti 2020 -ohjelmalla ja Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla on keskeinen asema pyrkimyksissä piristää teollista innovointia. Lisäksi komissio työskentelee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä sellaisten kansallisten uudistusten toteuttamiseksi, jotka tukevat työllisyyttä, kasvua ja investointeja. EU:n rahoituksen tulevaisuutta koskevassa pohdinta-asiakirjassa¹³ todetaan, että EU:n talousarvion olisi jatkossakin vahvistettava Euroopan taloutta ja sen häiriönsietokykyä.

Komission paremman sääntelyn politiikka, jota sovelletaan kaikilla politiikan aloilla ja jota olisi täydennettävä jäsenvaltioiden vastaavilla toimilla kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, tuottaa parempaa lainsäädäntöä ja parempia tuloksia yhteiskunnalle. Korkealaatuinen lainsäädäntö antaa varmuutta, jota yritykset tarvitsevat menestyäkseen.

- *Paremmalla sääntelyllä varmistetaan, että taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset arvioidaan järjestelmällisesti ja että kaikissa EU:n politiikoissa otetaan huomioon kilpailukyky, innovointi, digitalisointi, investoinnit, pk-yritykset, sosiaaliturva, kuluttajansuoja ja ympäristö. Paremmalla sääntelyllä pyritään varmistamaan, että uudella lainsäädännöllä saavutetaan tavoitteet mahdollisimman pienin kustannuksin. Lisäksi voimassa olevaa lainsäädäntöä tarkistetaan säännöllisesti, jotta tarpeeton byrokratia havaitaan ja siitä päästään eroon.*
- *Samaan aikaan sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevalla komission ohjelmalla saadaan edelleen tuloksia aikaan, sillä voimassa olevaa lainsäädäntöä yksinkertaistetaan ja tarpeettomia kustannuksia karsitaan.¹⁴ Lisäksi REFIT-foorumilla¹⁵ ja siihen yhteydessä olevalla Kevennä sääntelytaakkaa -sivustolla pyydetään yrityksiltä ja kansalaisyhteiskunnalta ehdotuksia siitä, miten lainsäädäntöä voitaisiin yksinkertaistaa, ja nämä ehdotukset myös käsitellään.*
- *Sidosryhmien, myös yritysten, aktiivinen osallistuminen on ratkaisevan tärkeää unionin lainsäädännön laadun parantamiseksi.¹⁶ Siksi komissio pyytää sidosryhmiltä näkemyksiä komission aloitteista ja arvioinneista varhaisessa vaiheessa. Komissio pitää tervetulleina myös tarkkoja tosiseikkoihin liittyviä selvityksiä ja yksityiskohtaisia näkemyksiä kuulemisten yhteydessä ja toivoo palautetta ehdotuksistaan.*

¹¹ COM(2014) 903; COM(2015) 192; COM(2015) 468; COM(2015) 550; COM(2016) 381.

¹² COM(2015) 80; COM(2015) 614; COM(2016) 739.

¹³ COM(2017) 358.

¹⁴ REFIT-tulostaulu: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_fi. Esimerkiksi verkkokauppaa koskeva uusi arvonlisäveron erityisjärjestelmä sekä yhdenmukaistetut yleiset tietosuojasäännöt korvaavat 28 kansallista säännöstä. On arvioitu, että kumpikin uudistus tuo yrityksille 2,3 miljardin euron säästöt vuodessa.

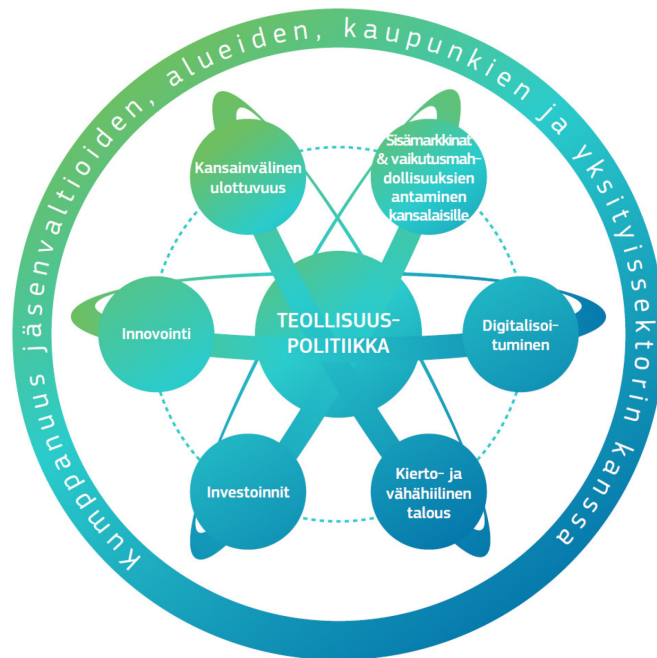
¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform_fi.

¹⁶ Osallistu EU:n lakien säätämiseen: http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_fi.

Näiden politiikkojen voimakasta keskittymistä teollisuuteen ovat täydentäneet alakohtaiset toimenpiteet esimerkiksi teräs-, avaruus- ja puolustusteollisuudessa¹⁷ sekä vahva keskittyminen kehitystä vauhdittaviin keskeisiin teknologioihin.

- Tiedonannollaan ”Euroopan terästeollisuuden kestävä työllisyyden ja kasvun turvaaminen” komissio ryhtyi toimiin parantaakseen EU:n suojautumista epäreiluja kauppakäytäntöjä vastaan. Komissio ehdotti EU:n ja kansallisen tason toimia, joilla vastattaisiin Euroopan terästeollisuuden pitkän aikavälin haasteisiin ja kestävyyskysymyksiin erityisesti nykyaikaistamalla teollisuutta ja tekemällä investointeja innovaatioihin (esimerkiksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta).
- Avaruusala on Euroopalle strategisesti tärkeä, ja siksi komissio hyväksyi Euroopan avaruusstrategian lokakuussa 2016. Pyrkimyksenä on maksimoida avaruudesta Euroopan yhteiskunnalle ja taloudelle koituvat edut, luoda avaruusalan startup-yritysten kasvun kannalta oikeanlainen toimintaympäristö Eurooppaan, edistää Euroopan maailmanlaajuisia johtoasemia avaruusosalalla ja lisätä Euroopan markkinaosuutta avaruuteen liittyvän kaupan markkinoilla.

Nyt on aika arvioida politiikkojen edistymistä ja puuttua mahdollisiin jäljellä oleviin puutteisiin. Siitä, että tarvitsemme **kokonaisvaltaisen ja eteenpäin katsovan Euroopan teollisuutta koskevan näkemyksen**, vallitsee laaja yhteisymmärrys. Tämä käy ilmi Euroopan parlamentin 5. heinäkuuta 2017 antamasta päätöslauselmasta¹⁸ sekä Eurooppa-neuvoston 15. joulukuuta 2016 ja 23. kesäkuuta 2017 antamista päätelmistä, samoin kuin laajan sidosryhmäjoukon valtavasta mielenkiinnosta ja tuesta. **Tämän yhteisymmärryksen myötä voimme vahvistaa yhdessä paremmin EU:n teollista perustaa komission kymmenen poliittisen painopisteen pohjalta.**

¹⁷ COM(2016) 155; COM(2016) 705; COM(2016) 950.

¹⁸ Euroopan parlamentin päätöslauselma, hyväksytty 5. heinäkuuta 2017, kunnianhimoisen EU:n teollisuusstrategian kehittämisestä strategisesti ensisijaisena painopisteenä kasvulle, työllisyydelle ja innovoinnille Euroopassa.

Tämä tiedonanto, joka perustuu aiemmin tänä vuonna pidettyyn Euroopan teollisuuden päivään ja eri sidosryhmien kannanottoihin, vastaa edellä mainittuun teollisen näkemyksen tarpeeseen. Tiedonannossa esitetyn strategian tavoitteena on älykäs, innovatiivinen ja kestävä teollisuus, joka edistää kilpailukykyä, työllisyyttä ja kasvua ja hyödyttää kaikkia. Tämän strategian täytäntöönpano edellyttää yhteistä sitoutumista ja järjestelmällistä työtä teollisuudelta sekä kaikilta asiaan liittyviltä EU:n, kansallisen ja alueellisen tason sidosryhmiltä.

➤ *Ensimmäiseen Euroopan teollisuuden päivään, joka järjestettiin 28. helmikuuta 2017, osallistui noin 600 osanottajaa, jotka edustivat monia teollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan aloja eri puolilta unionia. Tilaisuudessa keskusteltiin siitä, mitä EU:n teollisuuspolitiikassa on saatu aikaan ja millainen Euroopan teollisuuden tulevaisuus on. Keskusteluissa kävi ilmi laaja yksimielisyys siitä, että EU:n nykyiset politiikat auttavat vastaamaan teollisuuden pitkän aikavälin haasteisiin. Tämän lisäksi keskusteluissa kartoitettiin aloja, joilla tarvittaisiin lisätoimia.*

Tuloksellista yhteistyötä, joka sai alkunsa ensimmäisenä Euroopan teollisuuden päivänä, olisi edelleen kehitettävä, ja siitä olisi tehtävä pysyvää ja järjestelmällistä.

3. Syvemvät ja oikeudenmukaisemmat sisämarkkinat: kansalaisten ja yritysten voimaannuttaminen

Syvemvät ja oikeudenmukaisemmat sisämarkkinat ovat keskeisiä Euroopan teollisuuden menestyksen kannalta. Sisämarkkinoiden on helpotettava EU:n yritysten integroitumista eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin arvoketjuihin ja oltava teollisuuden kilpailukyvyn moottori. Samalla sisämarkkinoiden on autettava teollisuutta, kansalaisia ja paikallisyhteisöjä sopeutumaan sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristömuutoksiin. Teollisuuden muutoksen edut on levitettävä laajalle ja niillä, jotka ovat häviäjiä tässä muutoksessa, on oltava mahdollisuus sopeutua ja saada tukea siinä. Elinikäinen oppiminen sekä yhtäläiset ja oikeudenmukaiset mahdollisuudet saada koulutusta ja hankkia teknologista osaamista ovat keskeisiä tämän sopeutumiskyvyn kannalta.

Komissio on viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana esittänyt lukuisia toimenpiteitä, joiden avulla Eurooppa ja sen yritykset voivat saada sisämarkkinoista täyden hyödyn. Yhteistyötaloutta koskevan eurooppalaisen toimintasuunnitelman¹⁹ tavoitteena on edistää yhteistyötalouden liiketoimintamallien tasapainoista kehitystä. Näillä malleilla voidaan parantaa merkittävästi myös resurssitehokkuutta taloudessa. Standardointijärjestelmän²⁰ nykyaikaistamisen avulla voidaan kehittää ajantasaisia ja markkinapohjaisia standardeja, joiden myötä teollisuus pystyy hyödyntämään kehittyvien markkinasegmenttien mahdollisuuksia. Tämänvuotisessa palvelupaketissa²¹ puututaan kohtuuttomiin sääntelyesteisiin, helpotetaan ammattilaisten liikkuvuutta ja yksinkertaistetaan menettelyjä, joita palveluntarjoajien on noudatettava, kun ne laajentavat toimintaansa muihin EU-maihin. Säännösten noudattamista koskevassa paketissa²², joka on esitelty aivan äskettäin, korostetaan voimakkaasti sisämarkkinasääntöjen valvontaa ja opastetaan kansalaisia ja yrityksiä, kuinka sisämarkkinoista tehdään konkreettista todellisuutta kentällä.

¹⁹ COM(2016) 356.

²⁰ COM(2016) 358.

²¹ COM(2016) 820; COM(2016) 821; COM(2016) 822; COM(2016) 824.

²² COM(2017) 255; COM(2017) 256, COM(2017) 257.

Sisämarkkinoiden vahvistamiseksi komissio aikoo myös ehdottaa sääntöjä, joilla yksinkertaistetaan vastavuoroista tunnustamista. Lisäksi tarkistetaan markkinavalvontaa koskevia sääntöjä, jotta tuoteturvallisuus varmistetaan ja yli 500 kansallista markkinavalvontaviranomaista saisivat enemmän apua tehtäviensä koordinoinnissa ja hoitamisessa. Komissio aikoo tehdä ehdotuksia teollis- ja tekijänoikeussäännösten nykyaikaistamiseksi. Jotta viranomaisten tekemillä julkisilla hankinnoilla edistettäisiin nykyistä enemmän älykästä, kestävää ja innovatiivista teknologiaa, komissio ehdottaa lisäksi toimenpiteitä strategisten hankintojen kehittämiseksi sekä jäsenvaltioiden auttamiseksi sellaisissa julkisiin hankintoihin liittyvissä kysymyksissä, jotka koskevat laajoja infrastruktuurihankkeita.

Meneillään oleva teollisuuden muutos asettaa Euroopan teollisuudelle ja sen työntekijöille merkittäviä sopeutumispaineita, ja jotta ne kestetään, on erityisesti parannettava sopeutumiskykyä ja autettava ihmisiä ja yhteisöjä hyödyntämään muutoksen tarjoamia mahdollisuuksia. Koulutusjärjestelmiä on uudistettava sen varmistamiseksi, että kansalaisten osaaminen on oikeanlaista tällaisten muutosten läpiviemiseksi ja että sosiaaliset erot eivät kasva. Kansalaisten on saatava tällaista osaamista jo kauan ennen työmarkkinoille siirtymistä ja sitä on päivitettävä koko työelämän ajan. Keskeisten sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten, osallistuminen on olennaisen tärkeää tältä osin.

EU:n osaamisohjelmaan²³ sisältyy kymmenen keskeistä tointa osaamisen parantamiseksi Euroopassa. Toimet vaihtelevat siten, että toisessa päässä ovat toimet sellaisten perusosaamisessa olevien puutteiden poistamiseksi, jotka koskettavat 70 miljoonaa aikuista Euroopassa, ja toisessa päässä toimet, joilla tuetaan korkean ammattitaidon kehittämistä ja tällaisen ammattitaidon tarpeiden ennakoinnista kehittyvillä aloilla. Komissio auttaa yhdessä OECD:n kanssa jäsenvaltioita kehittämään kansallisia osaamisstrategioita. Komission ennakoivaa lähestymistapaa noudattava suunnitelma²⁴, jossa on kyse alakohtaisesta yhteistyöstä osaamiseen liittyvissä kysymyksissä, laajennetaan lähiaikoina uusille keskeisille teollisuudenaloille, joita ovat esimerkiksi rakennus-, teräs- ja paperiala, vihreä teknologia ja uusiutuvat energialähteet, materiaalia lisäävä valmistus sekä merenkulku. Digitaalitaloja ja työpaikkoja edistävä koalitio²⁵ esittää konkreettisia toimia, joiden avulla Euroopan kansalaisia ja työvoimaa (uudelleen)koulutetaan digitalisoinnin vaatimusten mukaisesti. Äskettäin käynnistetyllä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarilla²⁶ pyritään vastaamaan kysymyksiin, jotka koskevat työn tulevaisuutta ja kehittyviä digitaalisia työmarkkinoita. Sen tavoitteena on muun muassa vastata haasteisiin, jotka liittyvät uudenlaisiin ja epätyypillisiin työsuhteisiin sekä työoloihin ja sosiaaliturvan saatavuuteen.

Komissio aikoo edelleen lisätä Euroopan sosiaalirahaston tulossuuntautuneisuutta ja näin tukea ihmisten sopeutumis- ja kilpailukykyä työmarkkinoilla. Kansalliset työmarkkinapolitiikat ovat keskeisiä ennakoitaessa tulevaisuuden osaamistarpeita ja käytettäessä Euroopan sosiaalirahaston määrärahoja muutoksen parempaan hallitsemiseen ja tarvittavan koulutuksen tarjoamiseen. Myös Erasmus+-ohjelma on keskeinen väline, sillä sen avulla kehitetään uutta osaamista ulkomailla tapahtuvan oppimisen kautta. Euroopan

---

²³ COM(2016) 381.

²⁴ Suunnitelma on parhaillaan kokeiluvaiheessa kuudella teollisuuden alalla, nimittäin auto-, puolustus-, merenkulkuteknologia-, tekstiili-, vaatetus-, nahka/kenkä-, avaruus- ja matkailualalla: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/skills_en.

²⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-skills-jobs-coalition>.

²⁶ COM(2017) 250.

globalisaatiorahasto tukee työntekijöitä, jotka ovat menettäneet työpaikkansa globalisaation tai talouskriisin aiheuttamissa joukkoirtisanomisissa.

4. Euroopan teollisuus digitaaliaikaan

Teollisuuden tulevaisuus on digitaalinen. Digitaalinen muutos on käynnissä olevan teollisen vallankumouksen ytimessä. Sellaiset teknologiset edistysaskeleet kuin massadata, tekoäly, robotiikka, esineiden internet ja erittäin suorituskykyinen tietojenkäsittely vaikuttavat työn perusluonteeseen ja koko yhteiskuntaan.²⁷ Digitaalitekniologian myötä teollisuuden palvelukomponentin merkitys on koko ajan suurempi. Euroopan kasvun ja kilpailukykyyn kannalta on tästä syystä avainasemassa se, että älykkään teknologian käyttöönottoa teollisuuden arvoketjuissa lisätään ja tätä kautta yritysten kasvua edistetään.

Eurooppa on maailman ykkönen monilla valmistusteollisuuden aloilla, ja eurooppalaiset yritykset ovat usein keskeisten teollisuudenalojen digitalisoinnin ja automatisoinnin eturintamassa.²⁸ Euroopalla ei kuitenkaan ole merkittävää asemaa tieto- ja alustataloudessa, ja digitaalitekniologian käyttöönotto pk-yrityksissä on vähäistä.²⁹ Vain viidenneksessä EU:n yrityksistä digitalisointi on viety pitkälle.³⁰ Yritysten on tehtävä oma osansa ja otettava kantaakseen digitaalitekniikan alkuinvestointi, jonka synnyttämiä tuottavuus- ja innovointietuja yritykset voivat sen jälkeen hyödyntää. Liiketoimintamallit ja -prosessit voivat muuttua, yritysten johto ja henkilöstö voivat joutua hankkimaan uusia taitoja, ja muutosvauhti saattaa kiihtyä. Mutta jos yritys laiminlyö digitalisoinnin, se ei välttämättä muutos- ja todennäköisesti sen kilpailukyky ja markkinaosuus silloin heikkenevät ja lopulta sen tarjoamat työpaikat vähenevät. Pahimmassa tapauksessa yrityksen koko olemassaolo vaarantuu.

Edellä mainituista syistä Euroopan teollisuuden digitalisointia koskevassa kattavassa strategiassa³¹ korostetaan voimakkaasti, että teollisuutta on digitalisoitava laajemmin. Maaliskuussa käynnistetty kansallisten digitalisointialoitteiden eurooppalainen foorumi on perustanut eurooppalaisen koordinoitikehyksen. Foorumi edistää digitalisointipolitiikkoja kaikissa jäsenvaltioissa.³² Komissio investoi myös uusiin digitaali-innovaatiokeskittymiin ja muihin teknologiakeskuksiin tarjotakseen EU:n yrityksille koordinoitua ja laadukkaampia tukipalveluja. Näin voidaan tarjota apua yrityksille, jotka eivät vielä ole mukana digitaalisessa muutoksessa.

Teollisuuden digitaalisten alustojen, esimerkiksi teollisen internetin ja teollisten tietotalustojen, avulla voidaan koota yhteen eri teknologioita ja sovelluksia sekä helpottaa uusien tuotteiden ja prosessien sekä erityisesti uusien liiketoiminta- ja palvelumallien kehittämistä. Komissio käynnistää parhaillaan aihekohtaisia ehdotuspyyntöjä, joilla tuetaan

²⁷ On arvioitu, että tiedon ja työn automatisoinnin sekä robottien ja autonomisten ajoneuvojen yhteenlaskettu taloudellinen vaikutus vuositasona olisi jopa 12 biljoonaa euroa vuoteen 2025 mennessä. Tämä sisältää myös tuottavuuden kasvun. Ks. COM(2017) 228.

²⁸ Euroopan maailmanlaajuinen markkinaosuus robotiikassa on 33 prosenttia, sulautetuissa järjestelmissä 30 prosenttia, autoteollisuuden puolijohteissa 55 prosenttia, puolijohdekomponenteissa 20 prosenttia sekä fotonikkakomponenteissa 20 prosenttia.

²⁹ Yritysten digitaalivalmiuksia koskeva Roland Bergerin tutkimus osoittaa, että noin 60 prosenttia suuryrityksistä ja yli 90 prosenttia pk-yrityksistä on jäänyt jälkeen digitaalisissa innovaatioissa.

³⁰ Euroopan digitaalinen tilanneselvitys (*Europe's Digital Progress Report*), SWD(2017) 160.

³¹ COM(2016) 180.

³² Tähän mennessä 15 jäsenvaltiota on jo käynnistänyt kansallisen aloitteen ja kuutta aloitetta valmistellaan parhaillaan. Tavoitteena on, että kaikki jäsenvaltiot ovat ryhtyneet toimiin vuoden loppuun mennessä.

näiden alustojen kehittämistä useilla aloilla. Näin edistetään esimerkiksi automaatiota ja yhteistyöjärjestelyjä valmistusteollisuudessa, täsmäviljelyssä ja energiantuotannossa.

Lukuisilla muilla digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan kuuluvilla aloitteilla viedään eteenpäin teollisuuden digitalisointia ja julkisten palveluiden nykyaikaistamista. Nämä toimet koskevat esimerkiksi tieto- ja viestintätekniikan standardointia³³, julkishallintoa³⁴, nopeita yhteyksiä (mukaan lukien 5G) ja tavaroiden internetiä. Strategian väliarviointi³⁵ kuitenkin osoittaa, että Euroopan on mentävä pidemmälle. Tämä komissio aikoo toimikautensa aikana tehdä lisää kunnianhimoisia aloitteita, joiden tarkoituksena on antaa Euroopan teollisuudelle sen tarvitsemat digitaaliset sisämarkkinat. Nämä aloitteet koskevat esimerkiksi datatalouden kehittämistä, tekoälyä ja suurteholaskentaa, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä älykkäiden teollisten ekosysteemien ja massadatasovellusten kannalta.

Tänään hyväksytyllä kattavalla kyberturvallisuuspaketilla³⁶ puututaan merkittävällä tavalla kyberuhkiin ja tehdään Euroopasta entistäkin vahvempi tietoturvan ja -suojaan alalla. Pakettiin kuuluu kyberturvallisuuden osaamisverkoston ja siihen liittyvän Euroopan kyberturvallisuuden tutkimus- ja osaamiskeskuksen perustaminen. Varsinkin tämä aloite auttaa kehittämään teollisuuden valmiuksia. Lisäksi aloite antaa lisäpontta EU:n pyrkimyksille tulla maailmanlaajuisesti johtajaksi seuraavan sukupolven digitaalitekniologioiden kehittämisessä. Tiedon vapaata liikkuvuutta koskevalla aloitteella edistetään Euroopan datataloutta tarjoamalla parempia ja kilpailukykyisempiä datapalveluja.

Myös uusinta tekniikkaa olevat digitaaliset infrastruktuurit sekä asianmukaiset taajuuksuresurssit ovat keskeisen tärkeitä, jotta voimme kehittää sellaisia urauurtavia digitaali-innovaatioita kuin materiaalia lisäävä valmistus tai itseohjautuva ajaminen tai jotta saamme digitalisoinnin laajalti taloutemme kaikkien osien ja Euroopan kansalaisten käyttöön. EU:n ja sen jäsenvaltioiden on luotava asianmukaiset edellytykset tällaisten infrastruktuurien kehittämiselle. Lisäksi Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR), jonka hankerahoituksen määrän odotetaan kasvavan yli 20 miljardin euron, on jo nyt edistänyt merkittävästi investointeja digitaaliseen infrastruktuuriin. Myös Horisontti 2020 -puiteohjelma, Verkkojen Eurooppa -väline ja Euroopan rakenne- ja investointirahastot investoivat huomattavia summia keskeisiin tulevaisuuden digitaalitekniologioihin³⁷.

Seuraavan sukupolven yhteydet – varsinkin 5G – ovat tulevaisuuden liiketoimintamallien perusta. Itseohjautuvat ajoneuvot, esineiden internet ja lukemattomat muut sovellukset, joista tuleva teollinen vahvuus riippuu, eivät yksinkertaisesti toteudu ilman nopeampaa internetiä, joka toimii saumattomasti. 5G:n käyttöönoton nopeuttaminen on valtava työ, mutta myös sen potentiaaliset hyödyt ovat valtavia, sillä sen kautta Euroopan teollisuus voi saada etulyöntiaseman ja maailmanlaajuisen kilpailuedun.

---

³³ COM(2016) 176.

³⁴ COM(2016) 179.

³⁵ COM(2017) 228.

³⁶ JOIN(2017) 450; COM(2017) 476. COM(2017) 477. COM(2017) 478. COM(2017) 489. C(2017) 6100; COM(2017) 474.

³⁷ Tällaisia ovat mikroelektroniikka, fotonikka, robotiikka, pilvipalvelut ja tekoäly. Horisontti 2020 -puiteohjelmassa on tarkoituksena investoida 3,4 miljardia euroa keskeisiin digitaalitekniologioihin. Euroopan aluekehitysrahasto investoi yli 17 miljardia euroa teollisuuden, julkishallinnon ja koulutuksen digitalisointiin, laajakaistayhteyksiin, digitaaliseen tutkimukseen ja innovointiin sekä digitaalisten ratkaisujen levittämiseen. Muut Euroopan rakenne- ja investointirahastot investoivat lisäksi 4 miljardia euroa maaseudun laajakaistayhteyksiin ja tietotekniisiin taitoihin.

5. Vahvistamme Euroopan johtoasemaa vähähiilisessä ja kiertotaloudessa

EU pyrkii kestävään kehitykseen laaja-alaisesti ja on Pariisin ilmastopimuksen ja kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n liikkeellepaneva voima. Se on eturintamassa siirryttäessä maailmanlaajuisesti vähähiiliseen ja kiertotalouteen. Euroopan on nyt hyödynnettävä tätä johtoasemaa kaikilla aloilla menestyäkseen lisääntyvässä maailmanlaajuisessa kilpailussa vihreän tuotannon ja puhtaiden energiatekniikoiden aloilla.

Kun yrityksemme siirtyvät kohti kestävämpiä ja resurssitehokkaampia liiketoimintamalleja, ne suojelevat ympäristöä mutta saavat myös kilpailuetua merkittävien kustannussäästöjen myötä.³⁸ Tämän seurauksena voi syntyä uusia työpaikkoja ja mahdollisuuksia työntekijöille ja yrittäjille. Komissio aikoo käynnistää joulukuussa 2017 uusia toimia kiertotalouden alalla. Näihin toimiin kuuluu strategia kierrätysmuovitalouteen siirtymisestä Euroopassa. Strategiassa muun muassa edistetään alan innovointia ja investointeja. Myös kehittämällä vahvempaa biotaloutta voidaan nopeuttaa EU:n siirtymistä vähähiiliseen ja kiertotalouteen, sillä tällöin voidaan parantaa uusiutuvien biologisten resurssien tuotantoa ja näiden resurssien muuntamista biopohjaisiksi tuotteiksi ja bioenergiaksi. EU:n yritykset osallistuvat yhä tiiviimmin maailmanlaajuisiin toimitusketjuihin, ja siksi siirtymistä kiertotalouteen ei voida toteuttaa eristyksissä. Koska raaka-aineet ovat strategisesti tärkeitä EU:n valmistusteollisuudelle,³⁹ komissio toteuttaa monenlaisia toimia EU:n raaka-ainealoitteen nojalla ja on vastaisuudessa mukana varmistamassa raaka-aineiden varmat, kestävät ja kohtuuhintaiset toimitukset. Tietty raaka-aineet ovat erityisen kriittisiä, sillä niillä on erittäin suuri taloudellinen merkitys ja niiden toimituksiin liittyy suuri riski. Tämän strategian yhteydessä komissio esittää tarkistetun luettelon EU:n kriittisistä raaka-aineista.⁴⁰

Komissio on jo antanut useimmat lainsäädäntöehdotukset, joilla energiaunionia koskeva puitestrategia ja Pariisin ilmastopimus pannaan täytäntöön. Komissio keskittyy nyt konkreettisiin toimiin täytäntöönpanon vauhdittamiseksi. Vaikka Pariisin ilmastopimus on alan käännekohta maailmanlaajuisesti, eri maiden kansallisen tason panostukset vaihtelevat. Jos toimintaedellytykset pysyvät epätasapuolisina, riskialttiit alat saavat tällä perusteella ilmaisia päästöoikeuksia EU:n päästökauppajärjestelmässä. EU:n ilmastopolitiikka tarjoaa välineitä, joilla teollisuuden vähähiilistä innovointia voidaan tukea myös suoraan.⁴¹ Uusien osallistujien varaus -ohjelmasta (NER300) myönnettiin 2,1 miljardia euroa 39:lle erittäin innovatiiviselle hankkeelle. EU:n päästökauppajärjestelmässä on tarkoitus varata vuoden 2020 jälkeiselle ajalle päästöoikeuksia innovaatorahaston perustamiseksi. Rahastosta tuetaan

³⁸ Varsinkin EU:n aloitteiden ja lainsäädännön ansiosta Euroopan teollisuus on vuodesta 2000 lähtien pienentänyt energiantensiteettiään kaksi kertaa nopeammin kuin Yhdysvaltojen teollisuus. Energia on tärkeä kustannustekijä Euroopassa, joten EU:n kilpailukyky on tämän seurauksena parantunut. Samaan aikaan teollisuuden kilpailukykyä on parantanut se, että teollisuuden prosessien ja tehdastoimintojen energiatehokkuus on parantunut. Teollisissa prosesseissa käytettävien tuotteiden ja teollisuuden käyttämien laitteiden ekosuunnitteluvaatimus vähentää teollisuuden energiankulutusta ja energiakustannuksia.

³⁹ Resurssitehokkuuteen liittyviä asioita käsittelevän keskuksen (VDI Zentrum Ressourceneffizienz GmbH) mukaan raaka-aineet ovat valmistusteollisuuden tärkein kustannustekijä 44 prosentin osuudella (vrt. työvoimakulut 18 %, verot 3 % ja energia 2 %).

⁴⁰ COM(2017) 490.

⁴¹ Uusien osallistujien varaus -ohjelmasta (NER300) myönnettiin 2,1 miljardia euroa 39:lle erittäin innovatiiviselle hankkeelle. EU:n päästökauppajärjestelmässä on tarkoitus varata vuoden 2020 jälkeiselle ajalle päästöoikeuksia innovaatorahaston perustamiseksi. Rahastosta tuetaan erittäin innovatiivisia, suuren mittakaavan vähähiilisiä teknologioita, joita on määrä hyödyntää energiantensiivisessä teollisuudessa, uusiutuissa energialähteissä sekä hiilidioksidin talteenotossa ja varastoinnissa. Nykyaikaistamisrahastosta tuetaan energia-alan nykyaikaistamista kymmenessä alhaisemman tulotason jäsenvaltioissa.

erittäin innovatiivisia, suuren mittakaavan vähähiilisiä teknologioita, joita on määrä hyödyntää energiaintensiivisessä teollisuudessa, uusiutuvissa energialähteissä sekä hiilidioksidin talteenotossa ja varastoinnissa. Nykyaikaistamisrahastosta tuetaan energia-alan nykyaikaistamista kymmenessä alhaisemman tulotason jäsenvaltioissa.

Viime marraskuussa hyväksytyssä puhtaan energian paketissa⁴² komissio ehdotti uutta kehystä, jolla nopeutetaan, muutetaan ja lujitetaan energiaan liittyvää muutosta EU:n taloudessa ja jolla samalla varmistetaan EU:n taloudellinen johtoasema ja EU:n talouden kilpailukyky. Paketin myötä lisätään kilpailua sähkön vähittäismarkkinoilla ja avataan kyseiset markkinat uusille palveluille ja liiketoimintamalleille. Siinä vahvistetaan myös puitteet, joiden tuella mahdollistetaan siirtyminen kohti vähähiilistä ja kiertotaloutta. Puitteissa on kyse konkreettisista ja lyhyen aikavälin toimenpiteistä sellaisten todellisten tulosten aikaansaamiseksi, jotka hyödyttävät EU:n teollisuutta, alueita, kaupunkeja, työntekijöitä ja kansalaisia. Jotta innovaatiot leviäisivät nopeammin markkinoille kaikkialla maailmassa, EU järjestää yhdessä Pohjoismaiden kanssa vuonna 2018 maailmanlaajuisen ministeritason huippukokouksen, jonka aiheena ovat innovaatiot ja puhdas energia (Mission Innovation and Clean Energy Ministerial). Kansainväliset kumppanit, jotka tekevät 85–90 prosenttia maailman puhtaan energian investoinneista, ovat lupautuneet edistämään kokouksen tavoitteita.

On kiinnitettävä suurta huomiota myös vähäpäästöiseen liikkuvuuteen. Vuonna 2016 komissio hyväksyi vähäpäästöistä liikkuvuutta koskevan strategian ja keväällä 2017 liikkuvuuspaketin.⁴³ Tänä syksynä komissio aikoo tehdä tämän tavoitteen edistämiseksi uusia ehdotuksia. Niissä tiukennetaan henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidinormeja vuosien 2020 ja 2021 jälkeen ja hyväksytään vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskeva toimintasuunnitelma, jolla tuetaan latausinfrastruktuurin perusrakenteen luomista EU:hun.

Jos EU haluaa pysyä kilpailukykyisenä tällä alalla, sen on täydennettävä puuttuvat osat alan arvoketjuissa. Sen vuoksi investoinnit akkuihin ovat strategisesti tärkeitä. Käynnistääkseen teollisuusvetoisia hankkeita sellaisen täysimääräisen akkuarvoketjun luomiseksi EU:hun, joka kattaisi sekä irralliset että kiinteät sovellukset, komissio järjestää sidosryhmien kokouksen⁴⁴ mahdollisten julkisten toimien optimoimiseksi. Tämän jälkeen vuoden 2018 alkupuoliskolla annetaan ehdotus myös kuorma-autojen ja linja-autojen (eli raskaiden hyötyajoneuvojen) hiilidioksidinormeista.

➤ *Nykyaikainen ja kilpailukykyinen autoteollisuus on avainasemassa EU:n taloudessa, joka tukeutuu yhä enemmän automaatioon ja digitalisointiin sekä mahdollisimman korkeatasoiseen ympäristönsuojeluun. Tavoitteena on varmistaa, että Euroopassa kehitetään, valmistetaan ja asetetaan saataville parhaat vähäpäästöiset ja verkkoon liitetyt liikennevälineet ja ajoneuvot ja että näiden tukena on kaikkein nykyaikaisin infrastruktuuri. Niinpä Euroopan autoteollisuuden on muututtava nopeasti ja perinpohjaisesti pysyäkseen kilpailukykyisenä ja menestyäkseen globaaleilla markkinoilla. Dieselgate-skandaalin paljastamat haasteet tarjoavat myös mahdollisuuksia. Luottamuksen palauttamiseksi EU:n autoteollisuuden on ymmärrettävä, kuinka tärkeää siirtyminen kohti kestävämpiä teknologioita ja uudempiä liiketoimintamalleja on. Sähkölatauspisteitä otetaan käyttöön kaikkialla Euroopassa, ja viranomaiset ja yksityinen*

⁴² COM(2016) 860.

⁴³ COM(2016) 501; COM(2017) 283.

⁴⁴ Myös puhtaan energian teollisuusfoorumi auttaa teollisuutta hyödyntämään uusiutuvien energialähteiden ja rakentamisen aloilla avautuvia uusia kasvumahdollisuuksia.

sektori yhdistävät voimiaan parantaakseen Euroopan valmiuksia akkuteknologiassa. Euroopan autoteollisuuden on vastattava tähän haasteeseen ja siirryttävä nopeammin sähköisiin ja muihin vähäpäästöisiin teknologioihin. Jos Eurooppa käyttää tämän tilaisuuden hyväkseen, sen alueet ja paikallisyhteisöt saavat kestäviä työpaikkoja ja parempaa toimeentuloa.

Lisäksi komissio kehittää pääomamarkkinaunionin osana kestävän rahoituksen strategiaa, joka helpottaa yksityisten pääomavirtojen suuntaamista kestävämpiin investointeihin. Se, että kestävät ja muut investoinnit erotellaan toisistaan selkeämmin, on keskeisen tärkeää, jotta riskit ja tuotot kyetään liittämään laaja-alaisemmin pitkän aikavälin investointipäätöksiin ja jotta luottamus hankkeiden täytäntöönpanoon, tiedotukseen ja ympäristömerkintöihin lisääntyy.

6. Investoimme tulevaisuuden teollisuuteen

Jos teollisuutemme haluaa hallita teollista muutosta, on välttämätöntä, että Euroopan sisältä ja ulkopuolelta sijoitetaan sekä infrastruktuuriin että uusiin teknologioihin. Vaikka investointien kokonaismäärä on vähitellen kasvanut, investoinnit innovaatioihin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin ovat edelleen vähäisempiä kuin monilla kilpailijoilla. Euroopan on houkuteltava lisää pääomasijoituksia, helpotettava lupaavien innovaatioiden hyödyntämistä ja luotava suotuisat edellytykset dynaamisten pk-yritysten kasvulle.

Marraskuussa 2014 käynnistetyn Junckerin suunnitelman eli Euroopan investointiohjelman mukaisesti perustettiin Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR-rahasto), jonka tehtävänä oli tukea strategisia hankkeita kaikkialla Euroopassa ja siten auttaa kuroma umpeen investointivajetta. Rahasto on jo nyt onnistunut vivuttamaan merkittävän määrän yksityisiä sijoituksia hankkeisiin digitaalisen infrastruktuurin, energian, tutkimuksen, liikenteen, kehittämisen ja innovoinnin aloilla. Näin rahasto on tuonut merkittävän määrän rahoitusta talouteen ja tukenut viimeaikaista investointien kasvua. Lisäksi Euroopan investointipankkiryhmä on kehittänyt oman pääoman ehtoisia sijoituksia, jotka ovat erityisen tärkeitä innovatiivisille yrityksille niiden varhaisissa vaiheissa.

➤ *Heinäkuuhun 2017 mennessä ESIR-rahastosta on myönnetty tukea 572 toimelle, joiden investointien kokonaismäärä on yhteensä 225,3 miljardia euroa. Tämä on 72 prosenttia koko 315 miljardin euron investointitavoitteesta, joka on määrä saavuttaa vuoden 2018 puoliväliin mennessä. Kyseiset toimet kattavat kaikki jäsenvaltiot, ja niistä odotetaan olevan hyötyä yli 445 000 pk- ja mid-cap-yritykselle, joiden osuus kokonaisrahoituksesta on enemmän kuin 30 prosenttia.*

Komission ehdotus ESIR-rahaston tarkistamisesta ja laajentamisesta (ESIR 2.0) merkitsisi sitä, että 40 prosenttia ESIR-rahaston riskinotto kyvyn kasvusta suunnattaisiin pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseen ja että Euroopan investointipankki puolestaan kasvattaisi mid-cap-yritysten osuutta rahoituksesta. Samaan aikaan komission Omnibus-asetusta koskevalla ehdotuksella yksinkertaistetaan ESIR-rahaston rahoituksen yhdistämistä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen rahoitukseen. Tällä pyritään saamaan aikaan enemmän tuloksia, myös investointijärjestelyjen osalta.⁴⁵

⁴⁵ Tällainen on esimerkiksi Nord-Pas-de-Calais'n rahasto Ranskassa. Se kokoa yhteen Euroopan aluekehitysrahaston, ESIR-rahaston ja yksityiset toimijat:

Jos halutaan luoda strategia, jonka avulla Euroopan valmistusteollisuus säilyy erittäin kilpailukykyisenä, strategian on tukeuduttava Euroopan vahvuuksiin ja voimavaroihin, jotka liittyvät strategisesti tärkeisiin arvoketjuihin uusien teknologioiden alalla. Strategian on vahvistettava näitä arvoketjuja. Tämä edellyttää usein, että monien jäsenvaltioiden viranomaiset ja yritykset toimivat ja investoivat yhdessä ja koordinoivat toimiaan tehokkaasti. Komission tiedonanto Euroopan yhteistä etua koskevista tärkeistä hankkeista (IPCEI-hankkeet) on laadittu tällaisia strategisia hankkeita silmällä pitäen.⁴⁶ Esimerkkejä arvoketjuista, joilla on strategista merkitystä Euroopalle, ovat energian varastointi sekä elektroniset sirut. IPCEI-hankkeet, joita jäsenvaltiot hyödyntävät, voivat olla ratkaisevan tärkeitä politiikkojen ja toimien edistämiseksi talouskasvun kannalta keskeisillä aloilla. Jotta yhdessä jäsenvaltioiden ja teollisuuden kanssa voitaisiin omaksua ennakoivampi lähestymistapa IPCEI-hankkeisiin, komissio aikoo perustaa strategisen foorumin, johon keskeiset sidosryhmät osallistuvat ja joka kartoittaa keskeisiä arvoketjuja ja investointihankkeita ja seuraa saavutettua edistystä.

Pääomamarkkinaunionissa ja sisämarkkinastrategian start up -yrityksiä koskevassa aloitteessa edistytään parhaillaan merkittävästi sellaisissa toimissa, joiden avulla ensimmäisissä kehitysvaiheissaan olevat innovatiiviset yritykset saavat rahoitusta helpommin. Pääomamarkkinaunioni helpottaa yritysten investointeja kautta linjan parantamalla vaihtoehtoisten rahoituslähteiden saatavuutta. Eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevia sääntöjä on tarkistettu siten, että rahastoista voidaan rahoittaa useammanlaisia yrityksiä. Myös esiteasetusta on muutettu, jotta pk-yritysten varainhankinta helpottuisi. Yleiseurooppalaista rahasto-osuusrahastoa luodaan parhaillaan. Tavoitteena on kyetä vastaamaan suurempien riskipääomasijoitusten tarpeeseen sen jälkeen kun yritykset ovat ohittaneet startup-vaiheen.

Komissio aikoo nyt arvioida, miten EU:n lainsäädännön avulla voitaisiin luoda oikeasuhtaisempi sääntelykehys, jolla tuettaisiin pk-yritysten listautumista julkisille markkinapaikoille. Uusia aloitteita tehdään myös rahoitusteknologian (fintech) alalla. Tällöin pyritään edistämään varsinkin innovatiivisia rahoitusvälineitä, kuten joukkorahoitusta, ja tutkitaan mahdollisuutta kehittää eurooppalaisia vakuudellisia velkasitoumuksia (European secured notes) pk-yritysten ja infrastruktuurin rahoitusta varten.⁴⁷ Jotta voitaisiin puuttua sitä vaihetta koskevaan rahoituksen puutteeseen, jossa innovaatio muuttuu tuotteeksi markkinoille, komissio selvittää, onko mahdollista kehittää täydentävä eurooppalainen toimenpide riskipääoman määrän kasvattamiseksi. Toimenpiteen myötä riskipääomarahastot voisivat tehdä enemmän sijoituksia.

Rahoituksen saanti on tietyillä aloilla muita aloja hankalampaa, mikä johtuu kyseisten alojen muista poikkeavasta riskiprofiilista ja toimintojen suuruusluokasta tai niiden kattamasta alasta. Komissio toteuttaa kohdennettuja toimia sellaisilla aloilla kuin avaruus- ja puolustusteollisuus ja auttaa toimitusketjun eri osia hyödyntämään uusia mahdollisuuksia.

<http://www.eib.org/infocentre/press/releases/all/2015/2015-237-nord-pas-de-calais-15-meur-dans-un-fonds-dinvestissement-dedie-a-la-troisieme-revolution-industrielle.htm>

⁴⁶ EU:n valtiontukisäännöissä (EUVL C 188, 20.6.2014) nimenomaisesti kannustetaan jäsenvaltioita kanavoimaan julkista rahoitusta tällaisiin integroituihin hankkeisiin, joilla on selkeitä heijastusvaikutuksia unioniin laajemmin. Näitä ovat esimerkiksi keskeiset kehitystä vauhdittavat teknologiat, jotka ovat osaamisintensiivisiä ja joille on tyypillistä korkea tutkimus- ja kehittämisintensiteetti, nopeat innovointisyklit, suuret pääomakustannukset ja korkean osaamistason työvoima (COM/2012/0341).

⁴⁷ Kattavampi katsaus on luettavissa pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman väliarviosta, COM(2017) 292.

EU:n puolustusrahasto, jonka komissio on käynnistänyt, on tulevaisuudessa Euroopan puolustusalan keskeinen mahdollistaja.

➤ *Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelmassa⁴⁸ esitetään konkreettisia toimenpiteitä, joissa puolustusmenoja tehostetaan yhdistämällä voimavaroja ja joissa vahvistetaan teollisen perustan kilpailukykyä ja innovatiivisuutta. Tämä toteutetaan varsinkin käynnistämällä Euroopan puolustusrahasto ja vahvistamalla avoimia ja kilpailuun perustuvia puolustusalan markkinoita Euroopassa. Euroopan puolustusrahasto on alkanut tuottaa tulosta⁴⁹: puolustusalan tutkimusta koskevan valmistelutoimen täytäntöönpano on aloitettu ja äskettäin on tehty ehdotus Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelmasta. Kun jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, joilla rahoitetaan yhteisiä kehittämishankkeita, lasketaan mukaan, rahasto voi keskipitkällä aikavälillä saada liikkeelle yhteensä 5,5 miljardin euron vuotuiset investoinnit puolustusalan tutkimukseen ja voimavarojen kehittämiseen.*

Työssä, jota komissio tekee jäsenvaltioiden kanssa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä uudistusten toteuttamiseksi, on edelleen keskeisen tärkeää parantaa investointien perusedellytyksiä. Tällöin on kyse esimerkiksi sääntelyn ennustettavuudesta, reilusta kilpailusta ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisesta. Tämä työ on osa Euroopan investointiohjelman kolmatta pilaria. Kansallisten ja alueellisten viranomaisten, joilla on julkisen talouden liikkumavaraa, olisi annettava enemmän tukea laadukkaille investoinneille ja pyrittävä kuroma umpeen talouskriisin puhkeamisen jälkeen muodostunut investointivaje.

EU:n ja jäsenvaltioiden olisi käytettävä varojaan kannustimina, joilla luodaan lisäarvoa talouteen mutta ei vaaranneta elinvoimaisten yksityisten hankerahoitusmarkkinoiden kehitystä. EU varmistaa, että valtiontuella kannustetaan asianmukaisesti yrityksiä investoimaan tutkimukseen ja kehitykseen ja muihin kilpailukykyä parantaviin toimenpiteisiin. Valtiontuella voidaan tällöin myös vastata tukeen, jota EU:n ulkopuolelle sijoittautuneet kilpailijat saavat vastaavankaltaisia tutkimus- ja kehittämishankkeita varten. EU huolehtii siitä, että tuen piiriin valitut yritykset eivät saa taloudellista etua, joka vaikuttaisi kielteisesti kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

7. Tuemme teollisia innovaatioita kentällä

Eurooppa tuottaa monilla teknologian aloilla erinomaisia tutkimustuloksia, jotka suoraan tai välillisesti edistävät kehitystä kohti älykästä, innovatiivista ja kestävää teollisuutta. Meidän on korotettava panoksiamme, jotta tutkimustulokset muuntuvat läpimurtoinnovaatioiksi ja synnyttävät uusia markkinoita ja sitä myötä kasvua ja työllisyyttä. Tällä hetkellä liian harvat innovatiiviset yritykset onnistuvat kasvamaan merkittäviksi työnantajiksi ja markkinajohtajiksi. EU:n on vahvistettava kasvun kannalta suotuisaa toimintaympäristöä varmistaakseen, että eurooppalaiset mullistavat innovaatiot, joihin sisältyy riskiä, synnyttävät uusia markkinoita ja teollisuuden markkinajohtajuuksia mieluummin Euroopassa kuin sen ulkopuolella. Lisäksi tarvitaan toimia, joilla lisätään ja nopeutetaan teknologioiden käyttöönottoa erityisesti pk-yrityksissä ja perinteisillä teollisuudenaloilla.

⁴⁸ COM(2016) 950.

⁴⁹ COM(2017) 295.

Kasvuyritykset ja startup-yritykset, jotka kasvavat suuremmiksi yrityksiksi, luovat enemmän työpaikkoja kuin muut yritykset. Ne innovoivat ja vahvistavat EU:n taloutta. Euroopassa kyllä perustetaan yrityksiä,⁵⁰ mutta ongelma on siinä, että liian harvat startup-yritykset selviytyvät ja kasvavat pitkällä aikavälillä. Kasvuyritykset, jotka kykenevät laajentumaan, synnyttävät kestäviä työpaikkoja, talouskasvua ja pitkän aikavälin innovointia. Tämän vuoksi komission start-up- ja scale-up-yrityksiä koskevassa aloitteessa⁵¹ esitetään toimenpiteitä, joilla helpotetaan yritysten perustamista ja laajentamista.

EU:n startup-yritykset ja dynaamiset pk-yritykset tarvitsevat riskipääomaa ja suotuisan liiketoimintaympäristön voidakseen innovoida ja kasvaa kaikkialle Eurooppaan. Ne tarvitsevat apua saadakseen yhteyden oman alueensa ja muiden alueiden osaaviin ihmisiin, teknologiakeskuksiin ja tukijärjestöihin. Näin ne voivat nopeuttaa tietämyksen leviämistä ja tulla osaksi maailmanlaajuisia arvoketjuja. Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti kokoaa yhteen johtavia yrityksiä, yliopistoja ja tutkimuslaitoksia vahvistaakseen EU:n innovointikapasiteettia. Myös komissio edistää vuoropuhelua klusteripolitiikan laadukkuudesta⁵² ja toimii sen helpottamiseksi, että luovuutta, muotoilua ja innovaatioita, jotka eivät ole luonteeltaan teknologisia, yhdistetään huipputeknologiaan ja sitä kautta luodaan uusia tuotteita ja uusia teollisia arvoketjuja ja uudistetaan perinteisiä teollisuudenaloja.⁵³

Kaikilla tasoilla on pyrittävä varmistamaan, että sääntelykehykset ovat tarpeeksi joustavia innovoinnin kannalta. Meidän on otettava huomioon innovaatioita tekevien näkökulma, sillä heidän äänensä ei useinkaan ole niin kuuluva kuin vakiintuneiden toimijoiden. Siksi komissio soveltaa innovointiperiaatetta koko paremman sääntelyn agendassaan. Innovointiperiaate merkitsee sitä, että kehitettäessä ja tarkistettaessa asetuksia millä tahansa politiikan alalla otetaan huomioon vaikutukset tutkimukseen ja innovointiin. Tällöin muun muassa varmistetaan, että EU:n asetuksilla helpotetaan yritysten pääsyä markkinoille.

EU:n kilpailupolitiikka on tärkeä tekijä, joka auttaa yrityksiä innovoimaan ja investoimaan. Kilpailuasteen ja suuremman tuottavuuden välillä on vahva yhteys. Suurempi tuottavuus puolestaan varmistaa pitkän aikavälin kestävän talouskasvun. Kilpailupolitiikalla varmistetaan, että yritykset voivat hankkia tuotantopanoksia parhailla mahdollisilla ehdoilla ja hyödyntää kilpailukykyisiä myyntikanavia tuotteidensa markkinoinnissa. Näin yhteiskunnan resurssit tulevat yleisesti ottaen tehokkaammin käytetyiksi. Komission äskettäisellä ehdotuksella, jolla siirretään toimivaltuuksia kansallisille kilpailuviranomaisille, pyritään tehostamaan lainsäädännön valvontaa kaikilla tasoilla. Tässä on taustalla se, että kansalliset

---

⁵⁰ Eurostatin mukaan vuonna 2014 EU:ssa perustettiin 2,6 miljoonaa uutta yritystä ja luotiin näin lähes 4 miljoonaa uutta työpaikkaa.

⁵¹ COM(2016) 733.

⁵² Komissio aikoo perustaa vuonna 2018 klusteriasioita käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on antaa suosituksia siitä, kuinka klustereita voitaisiin paremmin hyödyntää teollisuuspolitiikan strategisena välineenä. Kuten älykästä erikoistumista koskevassa tiedonannossa ilmoitettiin, ryhmän työtä tukee eurooppalainen klusteripolitiikkafoorumi, joka toimii Euroopan klusterien ja teollisen muutoksen seurantakeskuksen yhteydessä.

⁵³ Komissio tukee luovia innovaatioita ja kumppanuuksia synnyttävien verkostojen perustamista. Verkostoihin kuuluu luovia ihmisiä, perinteisen valmistusteollisuuden edustajia, tietotekniikan asiantuntijoita ja tieteentekijöitä. Tuen kanavointiin osallistuvat yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma COSME, Luova Eurooppa -puiteohjelma ja sen kulttuurialaa ja luovia toimialoja koskeva takausjärjestelyrahasto, ESIR-rahasto ja rakennerahastot. Komissio aikoo lisätä näiden eri välineiden yhteyksiä ja yhtenäisyyttä.

viranomaiset tekevät noin 85 prosenttia kaikista päätöksistä, joissa sovelletaan EU:n kilpailusääntöjä.

Lisäksi komissio on pyrkinyt erittäin voimakkaasti edistämään reilumpaa ja yksikertaisempaa verotusta.⁵⁴ Myös äskettäin uudestaan vireille pantuun yhteiseen yhdistettyyn yhteisöveropohjaan sisältyy elementtejä, joka tarjoavat yrityksille merkittäviä kannusteita innovoida ja laajentua. Arvonlisäveroa pidetään jatkuvasti yhtenä työläimmistä lainsäädännön aloista.⁵⁵ Komissio aikoo vielä tänä vuonna tehdä ehdotuksia, joilla yksinkertaistetaan huomattavasti yritysten alv-velvollisuuksia ja valmistellaan tietä kohti EU:n yhtenäistä alv-aluetta.

Unionin omaa rahoitustukea innovoinnille kanavoidaan Horisontti 2020 -puiteohjelman vuosien 2018–2020 työohjelman kautta. Euroopan innovointineuvoston pilottihankkeella, jolla on yli 2,6 miljardin euron budjetti, tuetaan entistä tehokkaammin hankkeita, jotka keskittyvät markkinoita luovaan innovointiin. Lisäksi 2,2 miljardia euroa on varattu sellaisille painopistealoille⁵⁶, joilla pyritään nopeuttamaan puhtaaseen energiaan liittyvää innovointia. Tärkeimmät kohderyhmät ovat innovoijat ja yritykset, joilla on suuri kasvupotentiaali mutta jotka eivät voi hankkia riittävästi yksityistä rahoitusta. Euroopan innovointineuvoston pilottihankkeella pyritään luomaan uusi laatukriteeri erittäin lupaaville mutta myös mahdollisesti riskialttiille innovaatioille. Tämän ansiosta on helpompaa keskittää tukea EU:n tasolla.

Meidän on myös varmistettava, että tulevaisuuden teollisuus on strategisten teknologioiden eturivissä. Korkean tason työryhmä tarkastelee keskeisiä kehitystä vauhdittavia teknologioita ja parhaita mahdollisia keinoja maksimoida niiden teollinen käyttö.⁵⁷

8. Kansainvälinen ulottuvuus

Avoin ja sääntöihin perustuva kauppa on olennainen osa pyrkimyksiämme hallita globalisaatiota. Käydessään kahden- ja monenvälisiä kauppaneuvotteluja EU pyrkii painoarvoltaan edistämään maailmanlaajuisesti tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Tämä tavoite on tullut neuvotteluissa koko ajan tärkeämmäksi. EU:n kauppasopimukset synnyttävät taloudellisia mahdollisuuksia eurooppalaisille, ja tämä taas merkitsee työpaikkoja.⁵⁸ Sekä pienet että suuret yritykset hyödyntävät kauppasopimuksia kotiuttaakseen globalisaation edut.⁵⁹ Mutta avoimen kaupan on oltava reilua ja kestävä.

⁵⁴ Komissio on esittänyt joukon toimenpiteitä, joilla puututaan aggressiiviseen verosuunnitteluun. Näihin kuuluu myös uusia avoimuussääntöjä, joita sovelletaan verosuunnittelujärjestelyjä kehittäviin ja toteuttaviin neuvonantajiin. Lisäksi jäsenvaltioiden on nyt vaihdettava automaattisesti suuria määriä tietoja tuloista ja pääomista, joita henkilöillä ja yhteisöillä on ulkomailla.

⁵⁵ Ks. COM(2013) 122.

⁵⁶ Vähähiilisten ratkaisujen edistäminen rakennuskannassa, uusiutuvat energialähteet, energian varastointi, sähkökäyttöinen liikenne ja kaupunkiliikennejärjestelmät.

⁵⁷ Keskeisten kehitystä vauhdittavien teknologioiden käsitettä on käytetty laajasti politiikkojen ja rahoitusohjelmien suunnittelussa nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen aikana. Ottaen huomioon, että teollinen ja teknologinen ympäristö on muuttunut perusteellisesti ja nopeasti, ryhmä tarkastelee edellytykset täyttävien teknologioiden luetteloa sekä neuvoo, miten teknologioita voitaisiin hyödyntää teollisuudessa maksimaalisesti ja miten Euroopan talous, yhteiskunta ja kansalaiset saisivat niistä mahdollisimman suuren hyödyn.

⁵⁸ Vientimme muualle maailmaan pitää yllä 31:tä miljoonaa työpaikkaa EU:ssa.

⁵⁹ Näissä oloissa EU vahvistaa kauppasopimustensa valvontaa ja täytäntöönpanoa markkinoillepääsystrategian avulla. Ks. esimerkiksi kaupan ja investointien esteitä koskeva kertomus (COM(2017) 338), josta käy ilmi, että vuonna 2016 poistettiin kaikkiaan 20 kaupan estettä 12 maasta eri puolilta maailmaa. Nämä kaupan

Tehokkaammat kaupan suojakeinot ja uusi kehys sellaisten suorien ulkomaisten investointien seuraamiseksi, jotka voisivat aiheuttaa uhan Euroopan turvallisuudelle ja yleiselle järjestykselle, auttavat varmistamaan Euroopalle maailmanlaajuisesti tasapuoliset toimintaedellytykset.

EU:lla on kunnianhimoinen kauppapoliittinen ohjelma, ja useita kauppaneuvotteluja on käynnissä tai saatu äskettäin päätökseen. Erityisesti on mainittava EU:n ja Kanadan sopimus, jota on sovellettu väliaikaisesti 21. syyskuuta 2017 lähtien. Sopimuksella poistetaan 99 prosenttia tullitariffeista ja raivataan palvelujen kaupan esteitä. EU:n yritykset saavat paremmat mahdollisuudet päästä Kanadan julkisten hankintojen markkinoille kuin minkään muun Kanadan kauppakumppanin yritykset. Lisäksi viime heinäkuussa EU ja Japani, jotka ovat maailman toiseksi ja neljänneksi suurimmat taloudet ja joiden yhteenlaskettu osuus maailmankaupasta on 22 prosenttia, pääsivät poliittiseen yhteisymmärrykseen kunnianhimoisesta sopimuksesta. Tämä oli selkeä viesti muulle maailmalle, jossa protektionistiset suuntaukset nykyään yleistyvät.

EU:n kaupan suojatoimilla varmistetaan, että EU:n yritykset voivat kilpailla reiluissa oloissa. Komissio hyödyntää täysimääräisesti nykyisiä välineitä puuttuakseen hyvän kauppatavan vastaisiin käytäntöihin. Suojatoimilla voidaan puuttua entistäkin tehokkaammin merkittäviin markkinahäiriöihin sen jälkeen kun neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyvät komission kaksi ehdotusta, jotka koskevat kaupan suojatoimien uudenaikaistamista⁶⁰ ja uutta polkumyynnin laskentamenetelmää⁶¹.

Julkisten hankintojen alalla monet EU:n tärkeimmistä kauppakumppaneista soveltavat edelleen rajoittavia menettelyjä, jotka syrjivät EU:n yrityksiä eivätkä takaa markkinoille pääsyä vastavuoroisuuden periaatteen mukaisesti. Siksi komissio kehottaa hyväksymään nopeasti komission tarkistetun ehdotuksen, joka koskee kansainvälistä julkisten hankintojen välinettä. Tällä välineellä edistetään avointa ja vastavuoroista pääsyä julkisten hankintojen markkinoille kaikkialla maailmassa.

EU:n säännöissä on myös otettava huomioon maailmanlaajuisen kilpailun kasvavat haasteet, kuten huoli siitä, että ulkomaiset sijoittajat hankkivat strategisista syistä omistukseensa eurooppalaisia yrityksiä, joiden hallussa on keskeisiä teknologioita. Huoli liittyy varsinkin sijoittajiin, jotka ovat kolmannen valtion omistamia yrityksiä. Sen vuoksi komissio ehdottaakin tänään uutta kehystä, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat seurata suoria ulkomaisia investointeja, mikäli kyseiset investoinnit voivat aiheuttaa uhan turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle. Lisäksi ehdotetaan yhteistyömekanismeja ja kehystä investointien seuraamiseksi EU:n tasolla.⁶² Kehys, joka mahdollistaa investointien seuraamisen, on tämän tiedonannon tavoin tärkeä jatkotoimenpide globalisaation hallinnasta laaditulle komission keskusteluasiakirjalle.

9. Kumppanuus jäsenvaltioiden, alueiden, kaupunkien ja yksityisen sektorin kanssa

Vaikka EU:n työllisyys-, kasvu- ja innovointikehystä parhaillaan parannetaan, suurin osa välineistä, joilla voidaan edistää ja tukea teollisuuden kilpailukykyä, on jo käytettävissä

---

esteet kattoivat monia toimialoja, ja monet niistä olivat pitkäaikaisia. Niiden poistaminen loi merkittäviä uusia vientimahdollisuuksia.

⁶⁰ COM(2013) 191, COM(2013) 192.

⁶¹ COM(2016) 721.

⁶² COM(2017) 494, COM(2017) 487.

kansallisella ja alueellisella tasolla. Niinpä EU:n tavoitetta Euroopan teollisuuden vahvistamiseksi olisi täydennettävä kansallisilla uudistustoimilla, joissa otetaan huomioon kansalliset ja alueelliset erot.

Komissio jatkaa jäsenvaltioiden kanssa työtään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä ja pyrkii saavuttamaan teollisuuden kilpailukyvyn kannalta tärkeimmät tavoitteet. Tällöin pyritään parantamaan investointiedellytyksiä, lisäämään tuottavuutta kohdentamalla voimavarat oikein ja kohentamaan liiketoimintaympäristöä. Tuote- ja palvelumarkkinoiden uudistuksilla olisi helpotettava saumatonta liikkuvuutta ja arvoketjujen yhdentymistä maantieteellisten ja alakohtaisten rajojen yli. Työmarkkinoita ja sosiaaliturvajärjestelmiä on edelleen uudistettava, jotta ne palvelisivat kansalaisia ja edistäisivät innovointia ja sopeutumista. Kansalaisille olisi tällöin annettava turvaa ja tukea, ja heidän olisi voitava ottaa riskejä, osallistua koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen, hankkia tarvitsemiaan pätevyys- ja sopeutua muuttuviin tehtäviin, urapolkuihin ja työelämän vaiheisiin.

Uusi rakenneuudistusten tukiohjelma antaa käytännön apua rakenneuudistusten täytäntöönpanossa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä. Tutkimus- ja innovointijärjestelmiä koskevissa erityisuudistuksissa jäsenvaltiot ja alueet voivat tukeutua myös Horisontti 2020 -ohjelman toimintapolitiikan tukijärjestelyyn ja älykkään erikoistumisen foorumiin. Komissio nimittää ”investointiedustajia” jäsenvaltioihin. He toimivat kansallisten ja alueellisten viranomaisten, hankkeiden toteuttajien, sijoittajien ja kansalaisyhteiskunnan yhteyshenkilöinä investointiasioissa.

Komission tulevassa pilottihankkeessa tarjotaan räätälöityä yhteistukea alueille, joilla on ratkaistavanaan erityisiä ongelmia akuutin kriisin seurauksena tai sen vuoksi, että ne ovat joutumassa taantumaan. Tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja niiden alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa komissio auttaa tällä aloitteella alueellisia talouksia muutoksessa ja monipuolistumisessa kohti uusia, kestäviä talouden aloja, joilla on tulevaisuutta. Tällä tavoin pyritään poistamaan kasvun esteitä.

Yleisemmällä tasolla EU:lla on tärkeä tehtävä voimaannuttaa alueita ja kuntia, jotta ne kykenevät vastaamaan haasteisiin ja oppimaan toisiltaan. Sen sijaan on vältettävä yhden mallin lähestymistapoja. EU tarjoaa jäsenvaltioille ja alueille välineitä, joilla pyritään vastaamaan niiden erityisiin muutostarpeisiin soveltamalla älykästä erikoistumista. Äskettäisessä tiedonannossa *Innovoinnin lujittaminen Euroopan alueilla*⁶³ esitellään tapoja maksimoida Euroopan potentiaali älykkään erikoistumisen kautta hyödyntämällä yhteistyötä EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla. Esimerkkinä tästä on teollisuuden nykyaikaistamista käsittelevä foorumi.⁶⁴

Alueiden välistä syvempää strategista yhteistyötä, jossa teollisuuden arvoketjujen kaikki osat otetaan huomioon, on edelleen helpotettava. Meidän on vahvistettava paikallisyhteisöjen valmiuksia selviytyä sosiaalisista tai taloudellisista muutoksista ja sopeutua niihin. Sosiaalisten yritysten ja innovoijien kokemukset osoittavat, että yhteisöjen sisäistä sosiaalista kestävyyskykyä voidaan parantaa siten, että yhtäaikaaisesti puututaan erityisiin yhteiskunnallisiin

---

⁶³ COM(2017) 376.

⁶⁴ Komission tulevassa pilottihankkeessa muun muassa tarjotaan räätälöityä yhteistukea alueille, joilla on ratkaistavanaan erityisiä ongelmia akuutin kriisin seurauksena tai sen vuoksi, että ne ovat joutumassa taantumaan. Tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja niiden alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa komissio auttaa tällä aloitteella alueellisia talouksia muutoksessa ja monipuolistumisessa kohti uusia, kestäviä talouden aloja, joilla on tulevaisuutta. Tällä tavoin pyritään poistamaan kasvun esteitä.

tarpeisiin ja synnytetään taloudellista toimintaa ja työpaikkoja. Myös yritysten sosiaalinen vastuu on tärkeää kestävyysajan aikaansaamiseksi. Kun kuluttajien mieltymykset muuttuvat, sosiaalinen vastuuntunto tekee yrityksistä kilpailukykyisempiä ja innovatiivisempia.

Vahva vuoropuhelu teollisuuden, ammattiliittojen ja muiden sidosryhmien välillä auttaa ennakoimaan muutoksia ja mukautumaan tuleviin tarpeisiin. Ensimmäinen Euroopan teollisuuden päivä, joka järjestettiin helmikuussa 2017, oli kaikkien sidosryhmien välisen kattavan vuoropuhelun alku. Sen pohjalta on tarkoitus luoda avoin ja osallistava foorumi, joka edistää yhteistyötä ja jonka avulla voidaan seurata edistymistä EU:n teollisuuspoliittisen strategian täytäntöönpanossa. Tämä prosessi rakentuu myös sellaisten jo olemassa olevien ryhmien näkökantoihin, jotka ovat yhteydessä EU:n aloitteisiin teollisuuspolitiikan alalla.⁶⁵ Esimerkiksi vuonna 2018 Euroopan teollisuuden päivässä keskustellaan muun muassa tulevaisuuden teknologioista sen työn perusteella, jota keskeisiä kehitystä vauhdittavia teknologioita käsittelevä korkean tason työryhmä⁶⁶ on tehnyt. Päivän anti edistää Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita käsittelevän strategisen foorumin työtä.

10. Päätelmät

Jäsenvaltiot, Euroopan unionin toimielimet ja teollisuuden sidosryhmät, muun muassa eurooppalaisen teollisuuden johtohahmot, ovat varsin yksimielisiä siitä, että on tarpeen yhdistää voimat kattavan ja kokonaisvaltaisen teollisuuden kilpailukykystrategian taakse. Yksimielisyys koskee myös sitä, mitä keskeisiä elementtejä tällaiseen strategiaan tulisi sisällyttää.

Tässä tiedonannossa esitetään tämän kattavan teollisuuspoliittisen strategian tärkeimmät suuntaviivat ja painopisteet. Strategiassa voimaannutetaan teollisuutta työpaikkojen ja kasvun luomiseksi, puolustetaan alueita ja työntekijöitä, jotka ovat kärsineet eniten teollisesta muutoksesta, sekä vahvistetaan ja suojataan Euroopan teollista johtoasemaa, kilpailukykyä ja teknistä huippuosaamista. Strategia on tärkeä lähtökohta ja mahdollistaa johdonmukaisemman lähestymistavan siihen, kuinka EU:n politiikkoja, asetuksia ja rahoitusohjelmia suunnitellaan, kehitetään ja pannaan täytäntöön.

Vaikka merkittävää edistystä on saatu aikaan, paljon on vielä tehtävä, jotta strategia olisi täysin toimiva ja EU:n teollisuus ja kansalaiset voisivat hyödyntää tulevaisuuden mahdollisuuksia kaikilla EU:n alueilla. Tämän strategian toteuttaminen on useamman toimijan yhteinen velvollisuus. Se vaatii ponnisteluja, yhteistyötä ja omistajuutta EU:n toimielimiltä, jäsenvaltioilta ja alueilta mutta ennen kaikkea aktiivista otetta teollisuudelta itseltään.

Avoin, osallistava ja yhteistyöhön perustuva keskustelufoorumi on tarpeen, jotta voidaan seurata tämän teollisuusstrategian edistymistä ja määrittää tarvittavat jatkotoimet kaikilla tasoilla (kansainvälisellä, EU:n, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla). Kaikkien sidosryhmien olisi voitava osallistua tähän prosessiin.

Komissio järjestää vuotuisen Euroopan teollisuuden päivän, johon kutsutaan kaikki sidosryhmät ja joka järjestetään aina ennen keväistä Eurooppa-neuvostoa. Tavoitteena on varmistaa, että Euroopan sekä kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason politiikat sopivat

⁶⁵ Näihin kuuluu esimerkiksi kansallisten teollisuuden digitalisointialoitteiden eurooppalainen foorumi.

⁶⁶ Komission asiantuntijaryhmä: Horisontti 2020 -ohjelmaan kuuluva, teollisuuden teknologiastrategioita käsittelevä korkean tason ryhmä.

yhteen ja että Euroopan teollisuus voi niiden pohjalta luoda työllisyyttä, kasvua ja innovaatioita Euroopassa. Lisäksi käsitellään teollisia, yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä uusia suuntauksia, jotka voivat edellyttää politiikkatoimia.

Komissio esittää Euroopan teollisuuden päivän päätelmät teollisuusasioita käsittelevälle korkean tason pyöreän pöydän konferenssille, joka käynnistetään vuonna 2018. Konferenssiin osallistuu kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten, teollisuuden, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan edustajia. Siinä annetaan palautetta komission aloitteista ja toimista ja saadaan tietoa siitä, kuinka teollisuuspolitiikkaa toteutetaan eri tasoilla.

Euroopan teollisuuden päivällä sekä teollisuusasioita käsittelevällä korkean tason pyöreän pöydän konferenssilla on tärkeä tehtävä sen varmistamisessa, että teollisuuden kilpailukykyyn liittyvät tavoitteet ovat vahvasti esillä politiikkojen kaikilla tasoilla. Jotta tässä asiassa päästäisiin riittävään vauhtiin, komissio jatkaa tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ja odottaa mielenkiinnolla Eurooppa-neuvoston säännöllisiä arvioita tämän alan kehityksestä.